

Water verwarmen met methaan

De verbrandingswarmte van methaan is $-890 \text{ kJ}\cdot\text{mol}^{-1}$. Men verbrandt $5,0 \text{ dm}^3$ methaan volledig.

- 1 Bereken de verandering van temperatuur (ΔT) van $0,50 \text{ L}$ water, als alle vrijkomende warmte hieraan ten goede zou komen. (antwoord $96 \text{ }^\circ\text{C}$)

Kaarsvet

De verbrandingswarmte van kaarsvet is $-11\,362 \text{ kJ}\cdot\text{mol}^{-1}$. Men wil 750 mL water $20 \text{ }^\circ\text{C}$ in temperatuur laten stijgen.

- 2 Bereken hoeveel gram kaarsvet ($\text{C}_{17}\text{H}_{35}\text{COOH}(\text{s})$) men moet verbranden om dit te bewerkstelligen. Ga er hierbij van uit dat er geen warmteverlies optreedt aan de omgeving ($\eta = 100\%$). (antwoord $1,6 \text{ gram}$)

Verwarmen

- 3 Hoeveel m^3 Gronings aardgas van 273 K is nodig om 250 L water van $25 \text{ }^\circ\text{C}$ aan de kook te brengen?
- 4 Hoeveel m^3 Gronings aardgas van 273 K is nodig om 250 L zuivere alcohol van $25 \text{ }^\circ\text{C}$ aan de kook te brengen?
(antwoorden $4,9\cdot 10^2 \text{ dm}^3$ en $2,3\cdot 10^2 \text{ dm}^3$)

Van ijs naar stoom

- 5 Hoeveel energie (in J) is nodig om 20 g ijs van $-10 \text{ }^\circ\text{C}$ over te voeren in stoom van $100 \text{ }^\circ\text{C}$? (antwoord 60680 J)

Uitwerkingen

1 Methaan: $V = 5,0 \text{ dm}^3$

$$\rho = 0,72 \text{ kg}\cdot\text{m}^{-3} = 0,72 \text{ g}\cdot\text{dm}^{-3}$$

$$m = \rho \cdot V = 5,0 \cdot 0,72 = 3,6 \text{ g}$$

$$M = 16,042 \text{ g}\cdot\text{mol}^{-1}$$

$$n = m / M = 3,6 / 16,042 = 0,224 \text{ mol}$$

Verbrandingswarmte = $- 890 \text{ kJ}\cdot\text{mol}^{-1}$ (negatief betekent dat het vrijkomt, exotherm)

$$Q = 890 \cdot 10^3 \cdot 0,224 = 199\,726 \text{ J}$$

Deze warmte wordt gebruikt om water te verwarmen:

Water: $m = 0,998 \cdot 500 \text{ g} = 499 \text{ g} = 0,499 \text{ kg}$ ($\rho = 0,998 \text{ g/mL}$)

$$c = 4,18 \cdot 10^3 \text{ J}\cdot\text{kg}^{-1}\cdot\text{K}^{-1}$$

$$Q = c \cdot m \cdot \Delta T$$

$$199\,726 = 4,18 \cdot 10^3 \cdot 0,499 \cdot \Delta T$$

$$\Delta T = 96 \text{ }^\circ\text{C}$$

2 Water: $m = 0,998 \cdot 750 = 748,5 \text{ g} = 0,7485 \text{ kg}$ ($\rho = 0,998 \text{ g/mL}$)

$$c = 4,18 \cdot 10^3 \text{ J}\cdot\text{kg}^{-1}\cdot\text{K}^{-1}$$

$$\Delta T = 20 \text{ }^\circ\text{C} = 20 \text{ K}$$

$$Q = c \cdot m \cdot \Delta T$$

$$Q = 4,18 \cdot 10^3 \cdot 0,7485 \cdot 20 = 62\,575 \text{ J}$$

Kaarsvet: Verbrandingswarmte = $-11\,362 \text{ kJ}\cdot\text{mol}^{-1}$

$$n = Q / \text{Verbr. warmte} = 62575 / 11362 \cdot 10^3 = 5,51 \cdot 10^{-3} \text{ mol}$$

$$M = 284,468 \text{ g}\cdot\text{mol}^{-1}$$

$$m = n \cdot M = 5,51 \cdot 10^{-3} \cdot 284,468 = 1,6 \text{ g}$$

3 Water: $m = 0,998 \cdot 250 \text{ kg} = 249,5 \text{ kg}$ ($\rho = 0,998 \text{ kg/L}$)

$$c = 4,18 \cdot 10^3 \text{ J}\cdot\text{kg}^{-1}\cdot\text{K}^{-1}$$

$$\Delta T = 75 \text{ }^\circ\text{C} = 75 \text{ K}$$

$$Q = c \cdot m \cdot \Delta T$$

$$Q = 4,18 \cdot 10^3 \cdot 249,5 \cdot 75 = 7,8 \cdot 10^7 \text{ J}$$

Aardgas: Verbr. warmte = $32 \cdot 10^6 \text{ J}\cdot\text{m}^{-3}$ (zie tabel 28B)

$$V = Q / \text{Verbr. warmte} = 7,8 \cdot 10^7 / 32 \cdot 10^6 = 2,4 \text{ m}^3$$

4 In het geval van alcohol veranderen er *drie* dingen:

Dichtheid: $\rho = 0,80 \cdot 10^3 \text{ kg} \cdot \text{m}^{-3}$
Soortelijke warmte: $c = 2,43 \cdot 10^3 \text{ J} \cdot \text{kg}^{-1} \cdot \text{K}^{-1}$
Kookpunt: $T_k = 351 \text{ K} = 78 \text{ }^\circ\text{C}$

Alcohol: $V = 250 \text{ L}$

$\rho = 0,80 \cdot 10^3 \text{ kg} \cdot \text{m}^{-3} = 0,80 \text{ kg} \cdot \text{L}^{-1}$
 $m = \rho \cdot V = 250 \cdot 0,80 = 200 \text{ kg}$

$c = 2,43 \cdot 10^3 \text{ J} \cdot \text{kg}^{-1} \cdot \text{K}^{-1}$
 $\Delta T = 78 - 25 = 53 \text{ }^\circ\text{C} = 53 \text{ K}$

$Q = c \cdot m \cdot \Delta T$
 $Q = 2,43 \cdot 10^3 \cdot 200 \cdot 53 = 2,6 \cdot 10^7 \text{ J}$

Aardgas: Verbr.warmte = $32 \cdot 10^6 \text{ J} \cdot \text{m}^{-3}$ (zie tabel 28A)

$V = Q / \text{Verbr.warmte} = 2,6 \cdot 10^7 / 32 \cdot 10^6 = 0,80 \text{ m}^3$

5 Er zijn vier trajecten die elk energie kosten.

- A ijs van $-10 \text{ }^\circ\text{C}$ → ijs van $0 \text{ }^\circ\text{C}$ (temp-stijging)
B ijs van $0 \text{ }^\circ\text{C}$ → water van $0 \text{ }^\circ\text{C}$ (faseovergang: smelten)
C water van $0 \text{ }^\circ\text{C}$ → water van $100 \text{ }^\circ\text{C}$ (temp-stijging)
D water van $100 \text{ }^\circ\text{C}$ → stoom van $100 \text{ }^\circ\text{C}$ (faseovergang: verdampen)

$m_{\text{ijs}} = 20 \text{ g} = 0,020 \text{ kg}$

$c_{\text{ijs}} = 2,2 \cdot 10^3 \text{ J} \cdot \text{kg}^{-1} \cdot \text{K}^{-1}$

$\Delta T = 10 \text{ }^\circ\text{C} = 10 \text{ K}$

$Q = c \cdot m \cdot \Delta T = 2,2 \cdot 10^3 \cdot 0,020 \cdot 10 = 440 \text{ J}$

$\text{Smeltwarmte}_{\text{water}} = 334 \cdot 10^3 \text{ J} \cdot \text{kg}^{-1}$

$Q = 334 \cdot 10^3 \cdot 0,020 = 6\,680 \text{ J}$

$m_{\text{water}} = 20 \text{ g} = 0,020 \text{ kg}$

$c_{\text{water}} = 4,18 \cdot 10^3 \text{ J} \cdot \text{kg}^{-1} \cdot \text{K}^{-1}$

$\Delta T = 100 \text{ }^\circ\text{C} = 100 \text{ K}$

$Q = c \cdot m \cdot \Delta T = 4,18 \cdot 10^3 \cdot 0,020 \cdot 100 = 8\,360 \text{ J}$

$\text{Verdampingswarmte}_{\text{water}} = 2,26 \cdot 10^6 \text{ J} \cdot \text{kg}^{-1}$

$Q = 2,26 \cdot 10^6 \cdot 0,020 = 45\,200 \text{ J}$

$Q_{\text{tot}} = Q_A + Q_B + Q_C + Q_D = 440 + 6\,680 + 8\,360 + 45\,200 = 60\,680 \text{ J}$

